

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 16.10.2018
Sayı: 470

10/330

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMi) hakkında Sayıştay tarafından hazırlanarak TBMM KİT Komisyonu'na gönderilmiş bulunan 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin raporlarda da yer alan tespitlere göre, İstanbul yeni havalimanının ihale ve inşaat sürecinde; resmi yer teslimi yapılmadan önce inşaat başlanması, resmi yer tesliminin geç yapılması, bu yolla yükleniciye kira ödemeksizin işletme süresini uzatma imkânının sağlanması, ihale-sözleşme sonrasında havalimanı zemin kotunun 90 metreden 60 metreye indirilmesi yoluyla "edimin ifasına" fesat karıştırılması ve yüklenicilere milyarlarca TL fayda sağlanması, ihale aşamasında gündeme gelmeyen yükleniciye dış finansman garantisinin mevzuata ve ilan edilen ihale şartlarına aykırı biçimde hem de iç finansman garantisi şeklinde yüklenicilere sağlanması gibi nedenlerle ülkemizin karşı karşıya kalabileceği sorunların ve alınması gereken acil önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98 inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

MURAT BAKAN

2 İZMİR MV.

NAÇKAN

KADİM DURMAZ

TOHAT MV.

Ayşın Bankneftin
Bartın Milletvekili

Feruk Sarıoğlu
Nevşehir Milletvekili

Aykut ERDOĞDU
İstanbul Milletvekili

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Tahsin ZARITAN
Kocaeli MV.

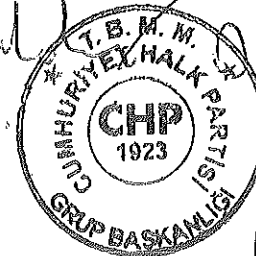
Hazim Teoman Sarıca
Denizli MV.

Ömer Ferit Gsner
Mugla

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Hüseyin Yıldız
Mv.

Serkan Toprak
İst. Mv.

Enhan Simer
Adana MV.

Ayhan Aşık
Ant. MV.

1

GEREKÇE

Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) hakkında Sayıştay tarafından hazırlanarak TBMM KİT Komisyonu'na gönderilmiş bulunan 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin raporlarda da yer alan tespitlere göre;

3 Mayıs 2013 tarihinde YİD modeli ile 3. Havalimanı ihalesine çıkılmış ve LİMAK – CENGİZ – KOLİN – MAPA – KALYON Ortak Girişimi ilk etabının yer tesliminden en geç **42 ayda** ikinci etabının **58 ayda** tamamlanarak işletmeye verilmesi suretiyle 25 yıllık işletme süresi için **22.152 Milyon Avro+ KDV (26.159 Milyon Avro KDV Dahil)** bedelle ihaleyi kazanmıştır. Bu sonuca göre her yıl kamuya **1.045,5 Milyon Avro** kira ödenmesi gerekmektedir.

İhale şartnamesinde dış hat giden yolcu ücretinin **20 Avroyu**, dış hatlar arası transfer yolcu ücretinin **5 Avroyu**, iç hat giden yolcu ücretinin **3 Avroyu** geçmemesi ve iç hat yolcu garantisi verilmemesi kararlaştırılmıştır. 3. Havalimanı için ilk işletme yılında yıllık **316 Milyon Avrodan** başlamak ve 12. yılından **689 Milyon Avro** olmak üzere **6,3 Milyar Avro** gelir garantisi verilmiştir.

3. Havalimanı ihalesi **3 Mayıs 2013'de** yapılmış olmasına rağmen yer teslimi ihaleden **2 yıl sonra 1 Mayıs 2015** tarihinde yapılmıştır. Hem inşaat süresinin hem de işletme süresinin ihale sonrası hemen başlaması ve dolayısıyla İGA'nın inşaat tamamlandıktan sonra yıllık **1,045 Milyon Avro** kira ödemeye başlaması gerekirken; hem **2.090 Milyon Avro** kira ödenmemiş, hem 2 yıl geç teslim dolayısıyla öngörülen geç teslim cezası ödenmemiş hem de işletme süresi **2 yıl** uzamış olmaktadır. Yer tesliminin geç yapılması dolayısıyla devlet hazinesi en az **2.090 Milyon Avro** zarara uğratılmıştır.

3. Havalimanında resmi yer teslimi yapılmamasına rağmen inşaat çalışmalarına hemen başlanmış ve yer teslimi yapılmayan projenin temeli **7 Haziran 2014** tarihinde dönemin Cumhurbaşkanı Adayı Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapılmıştır. Yer teslimi ihale tarihinden 2 yıl, temel atma töreninden 11 ay sonra yapılmıştır.

3. Havalimanı ihalesine göre 1. Etabı **7.354 Milyon Avro** olmak üzere toplam yatırım bedeli **10.247 Milyon Avro** olarak belirlenmiştir. 3. Havalimanı inşaatının en önemli belirleyicisi olarak Havalimanını deniz seviyesinin **90 metre** üzerine yapılması kararlaştırılmıştır. Ancak ihale sonrası yapılan değişiklikle **havalimanı kotu 60 metreye** düşürülmüştür. 3 Havalimanı inşaatı sırasında havalimanı kotu, pist koordinatları ve dolgu alan ve teknikleri gibi ihaleye esas inşaat maliyetlerini kökten değiştiren master plan değişiklikleri yapılmış ve bu değişiklikler sonucunda Sayıştay tespitlerine göre **7.354 Milyon Avro** yatırım bedeli **5.991 Milyon Avroya** düşmüş ve böylece yatırım tutarı **1.354 Milyon Avro** azalmıştır. Bizim tespitlerimize göre yatırım tutarı ile gerçekleşme arasında **2,5 Milyar Avroluk** bir fark bulunmaktadır. Bu durum ihale şartlarının ihale sonrası değiştirilerek haksız kazanç yaratılması anlamına gelmektedir.

Müteahhit Şirketlerin ihalede söz verdikleri kredi finansmanını bulamaması üzerine 3. Havalimanı Uygulama Sözleşmesinin borç üstlenimi ile ilgili 36. Maddesinde değişiklik yapılarak bir kamu kuruluşu olan Devlet Hava Meydanları İşletmesi koşulsuz kefil yapılmıştır. Sonradan yapılan bu değişiklik ihale şartnamesine ve sözleşmesine aykırıdır.

Yapılan bu işlemlerin **Türk Ceza Kanunu'nun 236. Maddesinde belirtilen "Edimin ifasına Fesat Karıştırılması"** suçunun unsurlarını taşıması ve çok büyük miktarlarda kamu zararının söz konusu olması nedeniyle; ülkemizin karşı karşıya kalabileceği sorunların ve alınması gereken önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98 inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

